

Statisztikai programcsomagok gyakorlat

Pót zárthelyi dolgozat **megoldás**

A feladatok megoldásához használandó adatállományok: *potzh* és *potolando* (weboldalon található) Az állományok kiterjesztése sas7bdat, a beolvasáskor a fájl típusát erre kell állítani, hogy látszódjanak a fájlok.

Potzh állomány változói:

Változók	Megnevezés
ID	Azonosító
Monogram	Adott egyed monogramja
Nem	Egyed neme
Kor	Kora
Magassag	Magassága (lbs – 1 kg = 2,2046 lbs)
Suly	Súlya (incsben – 1 incs = 2,54 cm)
heti_nikotin_bevitel	Heti nikotin bevitel
diasztoles_vernyomas	Diasztolés vérnyomás érték – A mérés kori második érték (Szisztolés / Diasztolés – még normális érték 140 / 90 mm Hg)

A *potolando* állomány ugyanezeket a változókat tartalmazza, azonban a diasztolés vérnyomás értékek hiányoznak.

Adattranszformáció (10 pont)

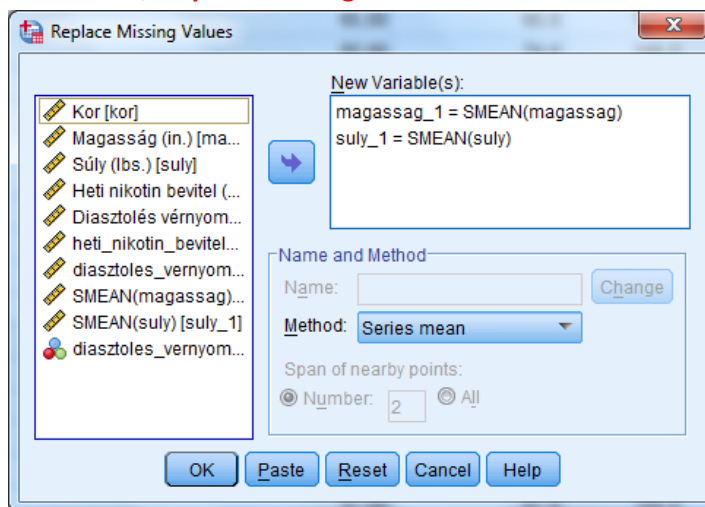
1. Olvassa be a potzh adatállományt és az alábbi táblázatban található *pótolandó értékek* oszlopban olvasható értékekkel pótolja az adott változó hiányzó értékeit.

Változó neve	Pótolandó érték
Magassag	Mintaátlag
Suly	Mintaátlag
Heti_nikotin_bevitel	Leggyakoribb elem (Modusz)
diasztoles_venyomas	Leggyakoribb elem (Modusz)

A megoldás lépéseit szövegesen is dokumentálja!

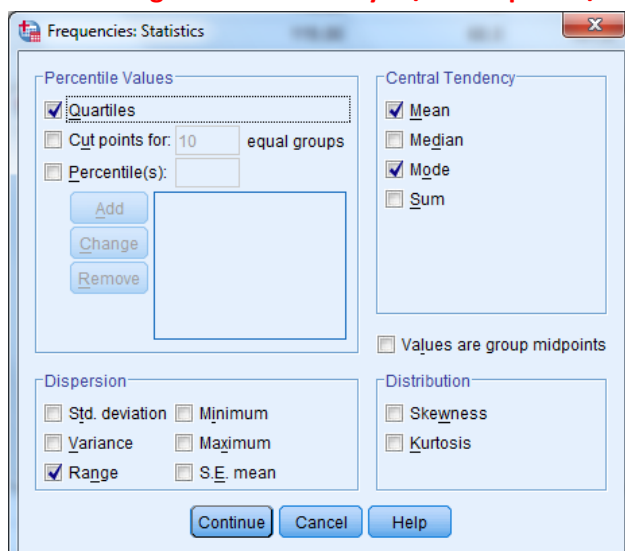
A mintaátlaggal való pótlás. (3 pont)

Transform / Replace Missing Values...

A leggyakoribb értékkel való pótlás (7 pont)

Módusz meghatározása: Analyze / Descriptives / Frequencies

Modusz: 84

Statistics

Diasztolés vérnyomás (mm Hg)

N	Valid	52
	Missing	1
Mean		94,65
Mode		84
Range		54
Percentiles	25	84,00
	50	93,00
	75	107,00

Transform / Recode into different variables...

Recode into Different Variables: Old and New Values

Old Value:

- Value:
- System-missing
- System- or user-missing
- Range:
- Range, LOWEST through value:
- Range, value through HIGHEST:
- All other values

New Value:

- Value:
- System-missing
- Copy old value(s)

Old --> New:

- SYSMIS --> 84
- ELSE --> Copy

Output variables are strings Width: 8

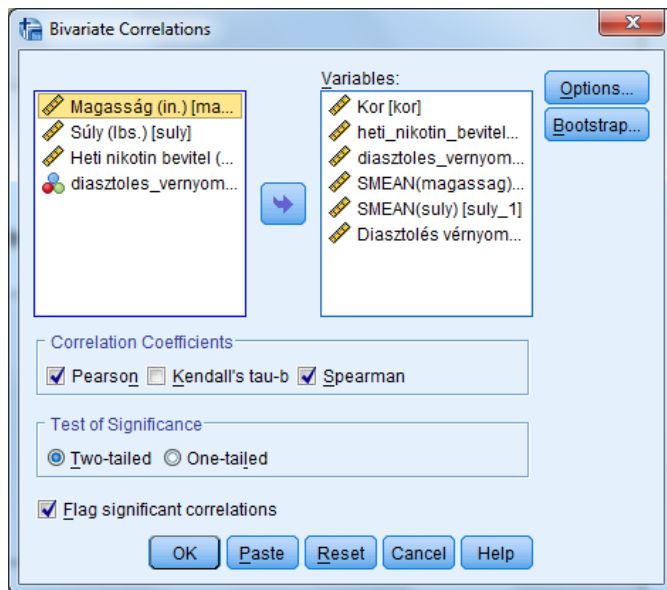
Convert numeric strings to numbers ('5'->5)

Buttons: Add, Change, Remove, Continue, Cancel, Help

Segítség: első lépésben határozza meg a leggyakoribb értéket, majd kódolja át egy új változóba az adott változót úgy, hogy a hiányzó értékek a leggyakoribb értéket vegyék fel, míg a többi megfigyelés esetén másoljuk be a régi értékeket. (Copy old values)

Adatelemzés (15 pont)

1. A továbbiakban az azonos változók közül a pótolttal dolgozzon. Határozza meg, hogy melyik változó magyarázza legjobban a diasztolés vérnyomás értékét. (3 pont) - Válaszát szövegesen is indokolja! **Korreláció vizsgálata – folytonos numerikus értékek**

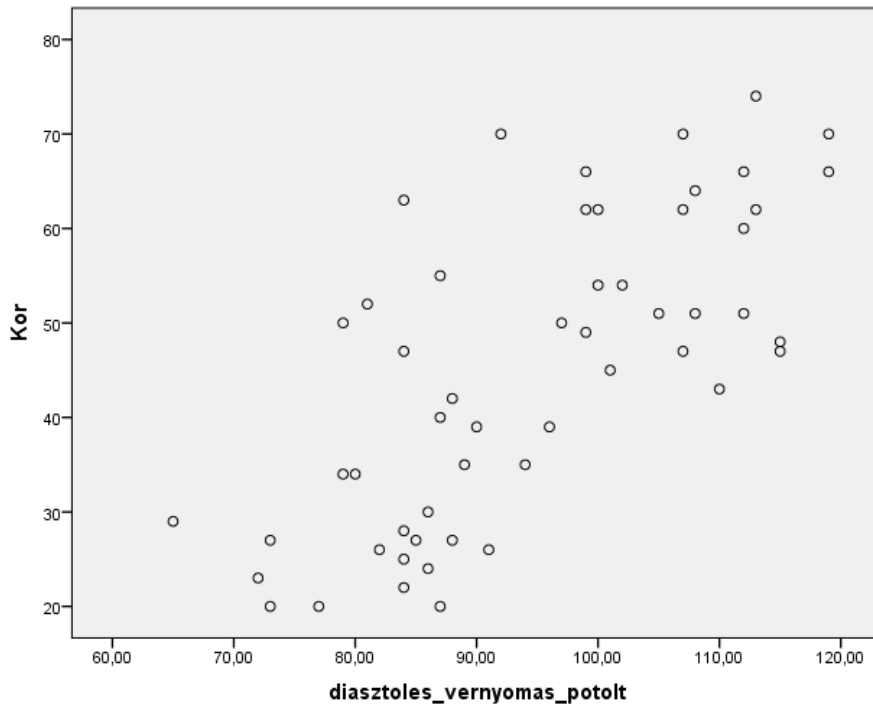

Correlations

		Kor	heti_nikotin_b evitel_potolt	diasztoles_ve rnyomas_pot olt	SMEAN (magassag)	SMEAN(suly)
Spearman's rho	Kor	Correlation Coefficient	1,000	,208	,684**	,058
		Sig. (2-tailed)	.	,135	,000	,678
		N	53	53	53	53
	heti_nikotin_bevitel_potolt	Correlation Coefficient	,208	1,000	,483**	,069
		Sig. (2-tailed)	,135	.	,000	,624
		N	53	53	53	53
	diasztoles_vernyomas_p otolt	Correlation Coefficient	,684**	,483**	1,000	,179
		Sig. (2-tailed)	,000	,000	.	,200
		N	53	53	53	53
	SMEAN(magassag)	Correlation Coefficient	,058	,069	,179	1,000
		Sig. (2-tailed)	,678	,624	,200	.
		N	53	53	53	53
	SMEAN(suly)	Correlation Coefficient	-,291	-,060	,099	,407**
		Sig. (2-tailed)	,034	,667	,482	,002
		N	53	53	53	53

Legjobban korrelál: diasztoles_vernyomas_potolt

2. A kiválasztott változót valamint a diasztlés vérnyomás értékeit ábrázolja pontdiagramon. Mit tapasztal? (2 pont) –**Megfigyelhető benne bizonyos linearitás, érdemes regresszióval vizsgálni**

3. Határozza meg a regressziós egyenest annak a változónak a segítségével, amelyik a legjobban magyarázza a diasztoles vényomás értékét. (5 pont) - Válaszát szövegesen is indokolja, valamint mellékelje a kapott táblázatokat is!

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,711 ^a	,506	,496	9,74563

a. Predictors: (Constant), Kor

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4957,293	1	4957,293	52,195	,000 ^b
	Residual	4843,839	51	94,977		
	Total	9801,132	52			

a. Dependent Variable: diasztoles_venyomas_potolt

b. Predictors: (Constant), Kor

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	67,060	4,021		16,678	,000
	Kor	,609	,084	,711	7,225	,000

a. Dependent Variable: diasztoles_venyomas_potolt

Egyenlet: diasztolés vérnyomás= 67,06 + 0,609*Kor

4. A regressziós egyenes meghatározásával pótolja a *potlando* állományban a diasztolés vérnyomás értékeit. (5 pont)

Transform / Compute variables... alkalmazása, regressziós egyenlet beírása

Segítség: A számított regressziós egyenes adatait felhasználva létre kell hozni egy változót (Compute Variable...), ami kiszámítja a hiányzó értékeit. **Ezek után a pótolt állományt mentse el és a végén ezt is csatolja a megoldásokhoz!!!**

Egyszerű lekérdezések (10 pont)

Válaszolja meg a következő kérdéseket a potzh adatállomány pótolta adatait használva. A számítások menetét is mellékelje.

1. Mekkora az eltérés a férfiak és nők átlagos diasztolés vérnyomás értékei között? (3 pont)

		diasztoles_ve rnyomas_pot olt
		Mean
Nem	Female	96,28
	Male	92,25

A kettő különbsége

2. Adja meg a diasztolés vérnyomás percentiliseinek az értékét.(Q1 Median Q3) (3 pont)

Statistics

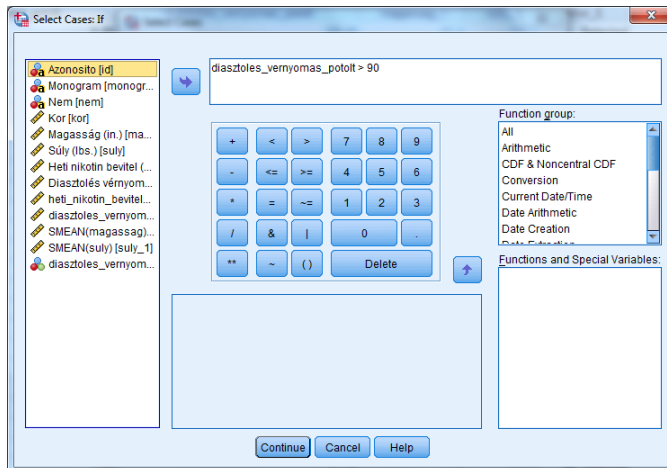
Diasztolés vérnyomás (mm Hg)

N	Valid	52
	Missing	1
Mean		94,65
Mode		84
Range		54
Percentiles	25	84,00
	50	93,00
	75	107,00

Adatmanipuláció 1-es feladata alapján

3. Átlagosan milyen magasak, milyen súlyosak és mennyi nikotint visznek be a szervezetükbe a magas diasztolés vérnyomásértékkel (>90 mm Hg) rendelkező egyedek? (4 pont)

Első lépésben szűrés – Data Select Cases...

Majd statisztika kérése

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SMEAN(magassag)	28	58,0	78,0	68,071	5,4224
SMEAN(suly)	28	104,0	252,0	153,911	42,6119
heti_nikotin_bevitel_potolt	28	1,30	3,30	2,5321	,41992
Valid N (listwise)	28				

SPSS programozás (5 pont)

Az alábbi SPSS programkód számos hibát tartalmaz. Adjon meg 5 hibát, ami a kód futása közben jelentkezhet és feltételezve, hogy a nem képzett változók a kívánt formában rendelkezésre állnak. (5 pont) **A hibákat helyes formában és szövegesen is adja meg!**

```
RECODE nem ('Male'=1) ('Female'='2')
INTO nem_recode.
EXECUTE.
```

```
COMPUTE valtozo='suly' -'magassag'.
EXECUTE.
```

```
VALUE LABELS nem_recode 1 'Férfi' 2 'Nő'.
EXECUTE.
```

```
RECODE valtozo
( MISSING = COPY )
( LO THRU 0 = '1' )
( LO THRU HI = 2 )
( ELSE = SYSMIS ) INTO valtozo_kat.
EXECUTE.
FREQUENCIES VARIABLES=nem
BARChart.
```

Hibák:

1. Az első recode esetén nem egyértelmű, hogy numerikus vagy karakteres változót akarunk képezni az aposztrófok használata miatt.
2. Compute utasításban aritmetikai jel csak numerikus értékek között szerepelhet
3. A harmadik utasítás a címkézés nem történhet meg, mert az első lépésben nem jött létre a képzett változó (nem_recode)
4. A második recode hibás, mert a tartomány határa nem lehet numerikus és karakteres egyszerre, azaz csak numerikus lehet.
5. Utolsó utasításban a BARCHART opcionális paraméter a FREQUENCIES VARIABLES utasításon belül, így szükséges elé a per jel (/).

Mentse el a feladatok megoldása során kapott OUTPUT-t [sajátnév].SPV. A többi eredményt és indoklást egy Word állományba mentse el. A Word, az OUTPUT és a *potolando* nevű adatállományt küldje el a következő e-mail címre: csicsman@calculus.hu